

KLAGANDE

Fredrik Jonsson, 19670829-1254

Ombud: Advokaterna Nils Sköld och Hugo Stålbröst

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 juni 2021
i mål nr 5779-19, 5780-19 och 29762-19

SAKEN

Inkomstbeskattning för beskattningsår 2016 m.m.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten förklarar att Sofi Nyström var jävig när hon deltog i det slutliga avgörandet av målen i förvaltningsrätten.
2. Kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och visar målen åter till förvaltningsrätten för ny prövning.
3. Kammarrätten beviljar Fredrik Jonsson ersättning för kostnader i kammarrätten med 164 kr.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Fredrik Jonsson var en av delägarna i Niam IV Investments KB. Han sålde sina andelar i kommanditbolaget i december 2016. Fredrik Jonsson redovisade försäljningen i sin deklaration för 2016 utan att ta upp någon andel av kommanditbolagets resultat. Skatteverket och förvaltningsrätten beslutade därefter bl.a. att beskatta Fredrik Jonsson för sin andel av kommanditbolagets resultat för beskattningsår 2016.

Fredrik Jonsson yrkar i första hand att han ska beskattas i enlighet med inlämnad deklaration samt att han ska medges ersättning för kostnader hos Skatteverket och i förvaltningsrätten. Han yrkar i andra hand att förvaltningsrättens dom ska undanröjas och att målen visas åter till förvaltningsrätten för en ny och opartisk prövning eftersom rådmannen Sofi Nyström varit jävig. Han ansöker även om ersättning för kostnader i kammarrätten med sammanlagt 313 kr och för fram bl.a. följande.

Det har förelegat särskilda omständigheter som är ägnade att rubba förtroendet för rådmannen Sofi Nyströms opartiskhet vid avgörandet av förvaltningsrättens mål. Sofi Nyström var, när förvaltningsrättens dom meddelades, föremål för ett ansöknings- och prövningsförfarande hos Skatteverket. Det går inte att utesluta att utgången i förvaltningsrätten beror på att Sofi Nyström stod i ett beroendeförhållande till Skatteverket. Även om det finns omständigheter som talar för att det förelegat subjektiv partiskhet hos Sofi Nyström, finns det dessutom en rimlig objektiv grund för att befara en partisk hållning hos henne. Hon tilldelades den sökta anställningen strax efter det att den överklagade domen som gick i Skatteverkets favör hade meddelats.

Den omständigheten att Sofi Nyström när förvaltningsrättens dom meddelades var under ett prövningsförfarande och ännu inte hade erhållit

anställning hos Skatteverket talar inte till hennes fördel vid bedömningen av om jäv har förelegat. Tvärtom är det en sådan omständighet som desto starkare talar för att hon vid meddelandet av domen var i ett beroendeförhållande till Skatteverket. För att jäv ska föreligga räcker det med att domarens förhållande till endera parten är sådant att det kan innebära fara för partiskhet, inte att domaren är eller företräder endera parten. Fredrik Jonsson hänvisar bl.a. till rättsfallet HFD 2020 ref. 16.

Skatteverket anser att jäv inte har förelegat och för fram bl.a. följande. Det kan konstateras att Sofi Nyström i förhållande till omständigheterna i rättsfallet HFD 2020 ref. 16 inte hade fått någon anställning som sektionschef vid Skatteverket när hon deltog i målens slutliga avgörande i förvaltningsrätten. Hon har vid tidpunkten för meddelande av domen inte stått i beroendeförhållande till Skatteverket. I frågan om jäv bör även vägas in att målen nu ska prövas av kammarrätten. Den möjligheten saknades i HFD 2020 ref. 16. Någon ersättning för kostnader bör inte utgå.

Lagmannen i Förvaltningsrätten i Stockholm anser att jäv inte har förelegat.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Jäv

41 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) hänvisar angående jäv till 4 kap. rättegångsbalken, RB. Enligt generalklausulen i 4 kap. 13 § 10 RB är en domare jävig att handlägga ett mål om det föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet.

Syftet med bestämmelserna om jäv är att säkerställa allmänhetens

förtroende för domstolarna genom att utesluta domare från handläggningen av mål i vilken hans eller hennes förhållande till parten eller saken är sådant att det kan innebära fara för partiskhet. Bestämmelserna om jäv, särskilt generalklausulen, ska tolkas och tillämpas i ljuset av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och dess krav på att var och en har rätt att få sin sak prövad i en opartisk och oberoende domstol (HFD 2020 ref. 16).

I rättstillämpningen skiljer man mellan subjektiv och objektiv opartiskhet. Med subjektiv opartiskhet menas att en domare rent faktiskt inte har en förutfattad mening eller en önskan att främja den ena partens intressen, medan det med objektiv opartiskhet avses att det finns garantier för att varje legitimt tvivel i detta hänseende kan uteslutas. För att avgöra den objektiva opartiskheten ska det bedömas om det finns en rimlig grund för en objektiv iakttagare att frukta en partisk hållning hos domaren (HFD 2020 ref. 16 samt Europadomstolens avgöranden den 17 juni 2003 i målet Pescador Valero mot Spanien, punkterna 21 och 23, och den 9 november 2006 i målet Sacilor Lormines mot Frankrike, punkterna 60 och 63).

Kammarrätten gör följande bedömning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet HFD 2020 ref. 16 ansett att en domare i kammarrätten som fått anställning som sektionschef vid Skatteverkets rättsavdelning var jävig att delta i kammarrättens slutliga avgörande av ett mål som Skatteverket var part i.

Beträffande den nu överklagade domen framgår bl.a. följande.

Sofi Nyström sökte under handläggningen av de aktuella målen tjänst som sektionschef vid Skatteverket och var på anställningsintervju den 11 juni 2021. Sofi Nyström anställdes av Skatteverket den 28 juni 2021, dvs. sex dagar efter att förvaltningsrätten hade meddelat den överklagade domen.

Frågan är om hon därigenom har varit jävig att delta i det slutliga avgörandet av målen.

Det har inte kommit fram någon omständighet som innebär att Sofi Nyströms opartiskhet i subjektiv mening kan ifrågasättas. Att Sofi Nyström vid tidpunkten för förvaltningsrättens dom var föremål för ett pågående anställningsförfarande hos Skatteverket och sex dagar efter att domen meddelades anställdes av verket utgör, i likhet med förhållandena i HFD 2020 ref. 16, emellertid sådana särskilda omständigheter som är ägnade att rubba förtroendet för hennes oberoende och opartiskhet i objektiv mening. Jäv har därför förelegat enligt 41 § förvaltningsprocesslagen jämfört med 4 kap. 13 §10 RB (jfr Europadomstolens avgörande den 9 november 2006 i målet Sacilor Lormines mot Frankrike, punkten 69).

Av HFD 2020 ref. 16, punkterna 21-24, framgår att jäv är ett sådant fel som medför att förvaltningsrättens avgörande ska undanröjas och målen visas åter dit för ny prövning.

Vid denna utgång saknas skäl att pröva Fredrik Jonssons förstahandsyrkande.

Ersättning för ombudskostnader i kammarrätten

Fredrik Jonsson har fått bifall till sin jävsinvändning. Det finns därför förutsättningar för att bevilja honom ersättning för kostnader som han skäligen har behövt för att ta till vara sin rätt i denna del.

Av den totala ombudskostnaden som Fredrik Jonsson ansöker om ersättning för i kammarrätten avser 164 kr kostnader hänförliga till jävsinvändningen. Kammarrätten anser att det är skäligt att bevilja Fredrik Jonsson ersättning med detta belopp.

Beslutet om återförvisning får enligt 34 § andra stycket förvaltningsprocesslagen inte överklagas. HUR MAN ÖVERKLAGAR beslutet om ersättning för kostnader, se bilaga A (formulär 3).

Eva Östman Johansson
kammarrättsråd
ordförande

Anders Jonsson
kammarrättsråd

Mats Brege Svensson
kammarrättsråd
referent

/Ilse Jacob Premat
föredragande jurist